

Per e-mail:

Vaste Kamercommissie VWS
cie.vws@tweedekamer.nl

Vaste Kamercommissie J&V
cie.jv@tweedekamer.nl

Datum, 23 november 2021

Betreft: Wetgevingsoverleg Jeugd 29 november 2021

Geachte Leden van de Vaste Kamercommissies voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport en die voor Justitie en Veiligheid,

Op maandag 29 november debatteert u met de minister en staatssecretaris tijdens het Wetgevingsoverleg Jeugd. Met deze gezamenlijke brief vragen wij u aandacht voor 2 onderwerpen.

De grens aan de jeugdbescherming is bereikt!

Vakorganisatie FNV Zorg en Welzijn en de twee landelijke jeugdbeschermingsorganisaties (Leger des Heils en Partners voor Jeugd, waaronder William Schrikker Jeugdbescherming & Jeugdreclassering) roepen u via deze brief op in het belang van de meest kwetsbare kinderen in ons land. Zij pleiten voor een oplossing op de korte termijn voor de jeugdbescherming om de druk op de sector te verlichten en de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Daarnaast vragen we om extra inzet op preventie om het aantal uithuisplaatsingen terug te dringen.

De grens aan de jeugdbescherming is bereikt. Veel jeugdbeschermers keren hun vak de rug toe. Het grote aantal uithuisplaatsingen geeft risico's voor de kinderen in hun latere leven. Aandacht voor preventie zou het uitgangspunt in beleid moeten zijn. Wij pleiten voor minder aandacht voor het dossier en meer aandacht voor het kind.

Het behoud van de jeugdbeschermers

Wij roepen het kabinet op om de grote druk op jeugdbeschermers te verlichten en de caseload te verlagen. De ernst van de problematiek groeit. De administratieve last en de caseload zijn torenhoog.

Het uitstroompercentage onder medewerkers is erg groot. Zo ook stijgt het ziekteverzuim. Een landelijke norm voor de caseload gekoppeld aan landelijke tarieven vastgesteld door de minister is een belangrijk onderdeel van de oplossing.

Op korte termijn kan met de inzet van ervaren andere jeugdhulpverleners de druk bij de jeugdbeschermers worden weggenomen. Door de jeugdhulpverlener als een soort verlengde arm onder regie van de jeugdbeschermer te laten ondersteunen in gezinnen. Dit kan onder meer ook gedaan worden door het toepassen van taakdifferentiatie zoals het introduceren en organiseren van administratieve ondersteuning voor de Jeugdbeschermers.

De minister heeft recentelijk de Kamer toegezegd onderzoek te doen naar de vraag hoe de druk op jeugdbeschermers kan worden verminderd door bepaalde, meer ondersteunende, taken te laten uitvoeren door (nog) niet-SKJ-geregistreerde professionals.

Wat is de staat van dit onderzoek en wat kan de minister extra doen om nu al verlichting van de werkdruk en caseload te realiseren?

Wil het huidige systeem werkbaar blijven dan kunnen maatregelen om jeugdbeschermers te ontlasten en uitstroom te beperken niet langer wachten.

Partners voor Jeugd, Leger des Heils en FNV Zorg en Welzijn pleiten voor directe maatregelen als het verder ontwikkelen van een verlengde arm construct voor een lagere werkdruk, centraal vastgestelde tarieven en betere arbeidsomstandigheden voor jeugdbeschermers.

Inzetten op het voorkomen van uithuisplaatsingen

De huidige tijd vraagt om een andere visie op het jeugdstelsel waarbij preventie het uitgangspunt vormt. Uithuisplaatsingen dienen voorkomen te worden door gezinnen in een vroeger stadium te helpen. De gezamenlijke inzet van het Rijk, gemeenten en aanbieders zou meer moeten liggen op preventie dan op symptoombestrijding. Hier is nog een wereld te winnen. Een plaatsing in een gesloten jeugdzorg leidt in veel gevallen tot problemen bij (jong) volwassenen. 60% van de dak- en thuisloze jongeren in Nederland heeft een verleden in de jeugdzorg. Het gaat om ongeveer 5000 jongeren die dak- en thuisloos zijn. Dit zijn jongeren tussen de 16 en 27 jaar die op enig moment in hun verleden van jeugdzorg gebruik hebben gemaakt. Dit kan jeugdhulp zijn, jeugdbescherming en/of jeugdreclassering.

Doen wij niet te veel aan symptoombestrijding? Vanuit ons perspectief worden de problemen in gezinnen zoals schulden, onvoldoende inkomen, passende huisvesting en een stabiel netwerk te weinig aangepakt. Dit moet veranderen!

De aard van de huidige problemen vraagt om een gemeenschappelijke doorbraakaanpak, waarbij schotten verdwijnen en ingezet wordt op bestaanszekerheid en achterliggende problematiek. Het is een gezamenlijke opdracht voor het Rijk, gemeenten en de GI's om uithuisplaatsingen te voorkomen en binnen de context van het gezin aan oplossingen te werken zodat gezinnen kunnen opbloeien tot sterke en veilige plekken om op te groeien.

Dit alles om te voorkomen dat kinderen en jeugdigen uit huis geplaatst worden.

Om uithuisplaatsingen te voorkomen dient deze doorbraakaanpak zich te richten op de verschillende leefgebieden van het gezin. Zo heeft het Leger des Heils, als voorbeeld, een nieuwe innovatieve methodiek ontwikkeld waarbij onder directe regie van een jeugdbeschermer, gezinnen samen met gezins- en kinder/jeugdcoaches werken aan oplossingen. Door deze samenwerking tussen jeugdbeschermers en jeugdhulpverleners zetten wij in op een stabiele gezinssituatie voor zowel ouders als jeugdigen. Hiermee voorkomen we uithuisplaatsingen en het risico op verdere ontwrichting op latere leeftijd. Zorg moet immers niet toewerken naar het bereiken van een leeftijd, maar naar het bereiken van levensdoelen.

Het is van belang dat het kabinet inzet op het stimuleren van deze programma's. Het is van belang dat gemeenten niet enkel financieel gedreven keuzes maken in de tarieven, maar ook durven te investeren in programma's die bewezen verschil maken op alle levensgebieden om zo huisuitplaatsingen te voorkomen.

In het huidige stelsel heeft de Jeugdbescherming alleen invloed op de inzet van jeugdhulp, terwijl ook het inzetten van volwassenhulp een sleutel voor duurzame verandering en het oplossen van problemen is. Dat vraagt om integratie van de domeinen jeugdzorg, WMO en volwassenhulpverlening in het sociaal domein, waarbij ook de volwassen-GGZ en andere volwassenzorg aangehaakt wordt.

Ten slotte

Het huidige systeem van de jeugdbescherming is onhoudbaar en moet direct op de schop. Zoals reeds bepleit door de Raad voor Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) in haar advies "*Jeugdbescherming voor de toekomst*", moet het Rijk verantwoordelijkheid nemen voor uniforme en passende financiering van de Jeugdbescherming. Een systeemverandering is nodig, oftewel een "Flip of the System". Het tekort aan jeugdbeschermers en de complexiteit van de problematiek vragen om een integrale aanpak.

De oplossing is om enerzijds voor de korte termijn te investeren in betere arbeidsomstandigheden, centraal vastgestelde tarieven en een verlengde arm construct en anderzijds voor de middellange termijn te investeren in de preventie van uithuisplaatsingen, door gezinnen vroegtijdig de noodzakelijke basis hulp te bieden.

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neemt u dan gerust contact op met Hans-Martin Don (algemeen directeur LJ&R), namens de tekende partijen, via h.m.don@legerdesheils.nl of op 06-10136211.

Met vriendelijke groet,

kapitein Harm Slomp
Bestuursvoorzitter
Stichting Leger des Heils Voorzitter Welzijns- en Gezondheidszorg
Stichting Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering

Pim Croiset van Uchelen
Voorzitter Raad van Bestuur
Partners voor Jeugd

Maaïke van der Aar
Bestuurder
FNV Jeugdzorg